

Torstai 14. maaliskuuta 2019

P8_TA(2019)0219

Nicaraguan tilanne

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. maaliskuuta 2019 Nicaraguan tilanteesta (2019/2615(RSP))

(2021/C 23/21)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Nicaraguasta ja erityisesti 18. joulukuuta 2008 ⁽¹⁾, 26. marraskuuta 2009 ⁽²⁾, 16. helmikuuta 2017 ⁽³⁾ ja 31. toukokuuta 2018 ⁽⁴⁾ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon vuonna 2012 tehdyn EU:n ja Keski-Amerikan välisen assosiaatiosopimuksen,
- ottaa huomioon Nicaraguaa koskevan EU:n maakohtaisen strategian ja suuntaa-antavan monivuotisen ohjelman (2014–2020),
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisyhteisöoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat kesäkuulta 2004,
- ottaa huomioon Nicaraguan perustuslain,
- ottaa huomioon 21. tammikuuta 2019 annetut ulkoasiainneuvoston päätelmät Nicaraguasta,
- ottaa huomioon korkean edustajan EU:n puolesta 2. lokakuuta 2018, 15. toukokuuta 2018, 22. huhtikuuta 2018 ja 15. joulukuuta 2018 antamat julkilausumat Nicaraguan tilanteesta sekä korkean edustajan 1. maaliskuuta 2019 antaman julkilausuman kansallisen vuoropuhelun aloittamisesta uudestaan,
- ottaa huomioon 18. helmikuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2019,
- ottaa huomioon Amerikan valtioiden ihmisoikeustoimikunnan 21. kesäkuuta 2018 hyväksymän raportin räikeistä ihmisoikeusloukkauksista Nicaraguassa ”Gross Human Rights Violations in the Context of Social Protests in Nicaragua”,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun raportin Nicaraguan mielenosoitusten yhteydessä 18. huhtikuuta–18. elokuuta 2018 tapahtuneista ihmisoikeusloukkauksista ja -rikkomuksista,
- ottaa huomioon eri alojen riippumattomien asiantuntijoiden ryhmän (GIEI) 20. joulukuuta 2018 antaman raportin Nicaraguassa 18. huhtikuuta–30. toukokuuta 2018 sattuneista väkivaltaisista tapahtumista,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet’n 22. helmikuuta 2019 antaman julkilausuman toisinajattelun kriminalisoinnista Nicaraguassa,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 ja 4 kohdan,

⁽¹⁾ EUVL C 45 E, 23.2.2010, s. 89.

⁽²⁾ EUVL C 285 E, 21.10.2010, s. 74.

⁽³⁾ EUVL C 252, 18.7.2018, s. 189.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0238.

Torstai 14. maaliskuuta 2019

- A. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti hyväksyi 31. toukokuuta 2018 päätöslauselman, jossa Nicaraguan kriisi tuomittiin voimakkaasti; ottaa huomioon, että tämän päätöslauselman jatkotoimena parlamentin 11 jäsenen valtuuskunta vieraili maassa 23.–26. tammikuuta 2019 arvioidakseen tilannetta paikalla;
- B. ottaa huomioon, että valtuuskunta pystyi noudattamaan omaa ohjelmaansa ja Nicaraguan hallitus myönsi pääsyn kaikkiin jäsenten pyytämiin tiloihin, esimerkiksi kahteen vankilaan; ottaa huomioon, että Nicaraguan hallitus antoi takeet siitä, että nykytilannetta arvostelevia vastaan ei käynnistettäisi vastatoimia; toteaa, että valtuuskunta todisti häirintää, mustamaalautusta ja uhkailua, joita kohdistettiin valtuuskunnan kanssa keskustelleisiin ihmisoikeuksien puolustajiin ja kansalaisyhteiskunnan järjestöihin; ottaa huomioon, että monet järjestöt vastasivat kutsuihin kieltävästi hallituksen johtamien pelottelun ja uhkailun vuoksi; katsoo, että sortotoimia on voimistettu sen jälkeen, kun valtuuskunta vieraili maassa;
- C. ottaa huomioon, että valtuuskunta torjui julkisesti Nicaraguan hallituksen virallisen kannan, jonka mukaan sen jäsenet ovat joutuneet Yhdysvaltain johtaman vallankaappauksen ja väärien tietojen levittämiskampanjan kohteiksi; ottaa huomioon, että mielenosoituksia ruokkii ensi sijassa syvä demokraattinen, institutionaalinen ja poliittinen kriisi, joka on viime vuosikymmenen aikana vaikuttanut maassa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen ja rajoittanut perusvapauksia, kuten yhdistymisvapautta, mielenosoitusvapautta ja kokoontumisvapautta;
- D. toteaa, että monen ihmisen ilmaisunvapautta, kokoontumisvapautta ja mielenosoitusvapautta, myös kansallislaulun käyttöä, on rajoitettu vakavasti; ottaa huomioon, että huomattava määrä poliittisia vankeja on vangittuina yksin siitä syystä, että he ovat käyttäneet oikeuksiaan; ottaa huomioon, että useat huolestuttavat raportit kertovat pidätettyinä olevien tilanteen heikkenemisestä ja epäinhimillisestä kohtelusta;
- E. ottaa huomioon, että pidätettyjä vastaan käynnistetyt oikeustoimet rikkovat kansainvälisiä normeja, erityisesti prosessi- ja rikosoikeudellisia takeita oikeudesta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin; toteaa, että vankilaolot eivät myöskään täytä kansainvälisiä normeja asianmukaisesti; ottaa huomioon vallanjaon selvän puuttumisen Nicaraguassa;
- F. ottaa huomioon, että tiedonsaantioikeus on vakavasti uhattuna; ottaa huomioon, että toimittajia pidetään pidätettyinä, ajetaan maanpakoon ja uhkaillaan; ottaa huomioon, että audiovisuaalisia tiedotusvälineitä suljetaan ja niiden tiloihin tehdään etsintöjä ilman tuomioistuimen etukäteen antamaa lupaa; ottaa huomioon, että Nicaraguan hallituksen takavarikoiman paperin ja musteen puute vaarantaa sanomalehtien julkaisemisen;
- G. ottaa huomioon, että Nicaraguan hallitus on karkottanut maasta kansainvälisiä järjestöjä, kuten eri alojen riippumattomien asiantuntijoiden ryhmän (GIEI) sekä Nicaraguan seurantamekanismin MESENin, jotka pyrkivät konfliktiin rauhanomaiseen ratkaisuun ja kansalliseen sovintoon; ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tukahduttaminen on lisääntynyt ja niiltä on evätty niiden oikeudellinen asema, ja tämä rankaisee kaksinkertaisesti sarron uhreja maassa, jossa institutionaaliset puitteet ovat heikot;
- H. ottaa huomioon, että myös akateeminen vapaus on uhattuna; ottaa huomioon, että lähes 200 yliopisto-opiskelijaa on erotettu yliopistoista siksi, että he ovat osallistuneet demokratian, vapauden ja ihmisoikeuksien puolesta järjestettyihin mielenosoituksiin;
- I. katsoo, että demokratian ja oikeusvaltion kehittämisen ja vahvistamisen sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen on muodostettava olennainen osa unionin ulkoista toimintaa, johon kuuluu myös EU:n ja Keski-Amerikan maiden välinen assosiaatiosopimus vuodelta 2012; ottaa huomioon, että tähän sopimukseen sisältyy sen olennaisena osana demokratialauseke;
- J. ottaa huomioon, että 16. toukokuuta 2018 aloitetussa presidentti Ortegán ja Nicaraguan opposition ja kansalaisryhmien välisessä kansallisessa vuoropuhelussa, jossa katolinen kirkko toimi välittäjänä, ei löydetty ratkaisua kriisiin; ottaa huomioon, että tunnustelevat neuvottelut kansallisen vuoropuhelun käymiseksi Nicaraguan hallituksen ja Alianza Cívican välillä aloitettiin uudelleen 27. helmikuuta 2019; ottaa huomioon, että Alianza Cívica on asettanut neuvotteluille kolme päätavoitetta: poliittisten vankien vapauttaminen ja yksilönvapauksien kunnioittaminen sekä tarvittavat vaaliuudistukset, joiden on johdettava vaaleihin, ja oikeuden toteutuminen; toteaa, että Nicaraguan hallitus on vapauttanut 100 poliittista vankia ja hyväksynyt, että nämä suorittavat vankeusrangaistuksensa kotiarestissa; ottaa huomioon, että useimpia heistä ahdistellaan ja pidätykset jatkuvat; ottaa huomioon, että vankiloihin jää edelleen suuri määrä vankeja (yli 600); ottaa huomioon, että kansallinen vuoropuhelu keskeytyi 10. maaliskuuta 2019, kun Alianza Cívica vetäytyi neuvotteluista;

Torstai 14. maaliskuuta 2019

1. korostaa, että huhti–toukokuun 2018 tapahtumat ovat johtaneet siihen, että Nicaraguassa rikotaan vakavasti demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota; muistuttaa 31. toukokuuta 2018 hyväksymänsä päätöslauselman tärkeydestä;
2. tuomitsee kaikki Nicaraguan hallituksen sortotoimet; toteaa, että parlamentin valtuuskunnan vierailu auttoi muodostamaan totuudenmukaisen kuvan nykytilanteesta; toteaa edelleen, että viime kuukausina ja erityisesti valtuuskunnan vierailun jälkeen opposition tukahduttaminen ja perusvapauksille asetetut rajoitukset ovat epäilemättä lisääntyneet; pitää tässä yhteydessä tuomittavina yleistä sortoa, ilmaisunvapauden, kokoontumisvapauden ja mielenosoitusvapauden rajoittamista, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kieltämistä lailla, kansainvälisten järjestöjen karkottamista maasta, tiedotusvälineiden sulkemista ja hyökkäyksiä tiedotusvälineitä vastaan, tiedonsaantioikeuden rajoituksia, opiskelijoiden erottamista yliopistosta sekä vankiloissa vallitsevan tilanteen huononemista sekä epäinhimillisen kohtelun käyttöä;
3. katsoo, että tällaiset hallituksen, sen instituutioiden ja sen puolipoliittisten järjestöjen toimet vastaavat suunniteltua strategiaa, jolla on tarkoitus tuhota viime vuoden mielenosoituksia johtanut poliittinen oppositio; uskoo, että tätä strategiaa sovelletaan järjestelmällisesti ja valikoivasti kaikkiin johtajiin, kansalaisjärjestöihin, tiedotusvälineisiin ja yhteiskunnallisiin liikkeisiin, jotka pyrkivät ilmaisemaan vapautta ja demokratiaa koskevat oikeutetut vaatimuksensa;
4. on huolissaan valtavista demokraattisista, poliittisista ja taloudellisista riskeistä, joita ihmiset ja maa kohtaavat ja jotka lisääntyvät, jos ei toteuteta kiireellisiä toimia, kun otetaan huomioon nykyiset sisäiset yhteenotot, yhteiskunnan murtuminen ja talouden taantuminen maassa; kehottaa kiireesti merkitykselliseen sisäiseen vuoropuheluun, jotta saavutetaan kestävä ja rauhanomainen ratkaisu, joka mahdollistaisi sen, että kaikki yhteiskunnan toimijat voivat toimia ja ilmaista itseään vapaasti ja voidaan palauttaa näiden kansalaisoikeudet, kuten oikeus rauhanomaiseen mielenosoitukseen; muistuttaa, että miten ikinä tilanne ratkaistaankin, rikkomuksiin syyllistyneet on saatettava vastuuseen; pyytää kaikkia poliittisia puolueita, yhteiskunnallisia liikkeitä, johtajia, opiskelijoita ja kansalaisjärjestöjä säilyttämään ja toistamaan tinkimättömän sitoutumisensa kriisin rauhanomaiseen ratkaisuun; toistaa antavansa täyden tukensa oikeusjärjestelmän ja vaalilain uudistamiselle ja kehottaa korkeaa edustajaa / varapuheenjohtajaa toimimaan vastaavasti; pyytää varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja unionin edustustoa seuraamaan tiiviisti hallituksen ja Alianza Cívican välillä maassa käytäviä neuvotteluja ja vastaamaan jatkossakin maassa vallitsevan tilanteen synnyttämiin inhimillisiin ongelmiin, jotka koskevat muun muassa vankeja, opiskelijoita, mielenosoittajia, toimittajia;
5. pitää valitettavana MESENin toiminnan keskeyttämistä sekä Amerikan valtioiden ihmisoikeustoimikunnan GIEIn toimeksiannon päättymistä; tuomitsee voimakkaasti YK:n ja muiden kansainvälisten elinten kanssa yhteistyötä tekeviin henkilöihin kohdistuvat vainot, pidätykset ja pelottelun;
6. kehottaa Nicaraguan hallitusta toteuttamaan osoituksena halukkuudestaan käynnissä olevassa vuoropuhelussa kolme kiireellistä toimenpidettä: poliittisten vankien vapauttaminen välittömästi ja ehdoitta, Nicaraguan kansalaisiin kohdistuvien sortotoimien, kuten oppositiojohtajien ahdistelun, pelottelun, vakoilun ja vainon lopettaminen välittömästi sekä kaikkien edellä mainittujen vapauksien rajoitusten poistaminen, ihmisoikeusjärjestöjen oikeushenkilöllisyyden ja niiden omaisuuden palauttaminen sekä kansainvälisten organisaatioiden paluu maahan;
7. huomauttaa, että näissä olosuhteissa prosessin on johdettava poliittisia vankeja vastaan käynnistettyjen oikeudellisten menettelyjen peruuttamiseen sekä vankien fyysisen ja moraalisen koskemattomuuden sekä yksityisyyden takaamiseen sekä asianmukaiseen oikeuskäsittelyyn, maanpakoon ajettujen, myös toimittajien ja opiskelijoiden, paluuseen, katujen demilitarisointiin ja puolisolitaallisten joukkojen riisumiseen aseista sekä selkeän etenemissuunnitelman laatimiseen vapaiden, oikeudenmukaisten ja avoimien vaalien järjestämiseksi lähitulevaisuudessa siten, että mukana on kansainvälisiä tarkkailijoita;
8. vaatii luovuttamaan välittömästi Italialle Alessio Casimirrin, joka elää tällä hetkellä Managuassa Nicaraguan hallituksen suojeluksessa ja jolle tuomittiin Italiassa poissaolevana kuusi elinkautista vankeusrangaistusta kristillisdemokraattien entisen puheenjohtajan, pääministerin ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan Aldo Moron ja tämän henkivartijoiden kidnappauksesta ja murhasta, jotka tehtiin Roomassa 16. maaliskuuta 1978;

Torstai 14. maaliskuuta 2019

9. pyytää Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita panemaan maan väestölle haittaa aiheuttamatta porrastetusti täytäntöön 21. tammikuuta 2019 annettujen neuvoston päätelmien mukaiset kohdennetut ja yksilölliset pakotteet, esimerkiksi viisumikiellot ja varojen jäädytykset, Nicaraguan hallitusta ja ihmisoikeusrikkomuksista vastuussa olevia henkilöitä vastaan, kunnes ihmisoikeudet ja perusvapaudet on palautettu maahan ja niitä kunnioitetaan täysin vuoropuhelussa vaaditulla tavalla; vaatiikin tässä tilanteessa käyttämään EU:n ja Keski-Amerikan välisen assosiaatiosopimuksen, jonka allekirjoittaja Nicaragua on, demokratialauseketta siten, että Nicaragua suljetaan sopimuksen ulkopuolelle;

10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Amerikan valtioiden järjestön pääsihteerille, EU:n ja Latinalaisen Amerikan parlamentaariselle edustajakokoukselle, Keski-Amerikan parlamentille, Liman ryhmälle ja Nicaraguan tasavallan hallitukselle ja parlamentille.
